

UDK 783(497.12 Celje)

Danilo Pokorn
LjubljanaGLASBENA ZBIRKA OPATIJSKE CERKVE
SV. DANIJELO V CELJU

Glasbena preteklost Celja, po velikosti in pomenu tretjega slovenskega mesta, je mozaik z mnogimi belimi listami. Tako, žal, ne vemo ničesar o glasbi na dvoru Celjskih grofov, saj je več kot verjetno, da se ta mogočni in radoživi plemiški rod, ki je bil v sorodstvenih zvezah s kraljevskimi dinastijami, glasbi v svoji rezidenci, kamor so pač segali tedanji evropski kulturni in umetnostni tokovi, ni odrekal, čeprav o njegovem smislu za umetnost pričujejo danes samo likovni spomeniki, med njimi dragulj, kakršen je znamenita kapela Žalostne Matere božje. Pomanjkljivo smo poučeni tudi o Christianu Hartmannu, o katerem sicer vemo, da je bil v zgodnjem 17. stoletju „rector chori“ v Celju in skladatelj; Inventarium Librorum Musicalium Ecclesiae Cathedralis Labacensis iz leta 1620 celo dokaj podrobno navaja več njegovih kompozicij, a se niso ohranile.¹ Podobnih praznin v našem poznavanju celjske glasbene preteklosti je še več, toda drobci, ki so znani, kažejo, da nikakor ni bila nezanimiva in da je bil utrip te umetnosti v življenju mesta ob Savinji včasih prav živahen.

Med drugim upravičuje to trditev stara glasbena zbirka opatijske cerkve sv. Danijela v Celju. Ta časovno ne enotna in v svojih sestavinah razgibana gotska stavba, eden zgledno obnovljenih spomenikov slovenske sakralne arhitekture, je celjska farna cerkev. Častni naslov infuliranega opata je njen župnik, v prvi polovici 18. stoletja kot savinjski arhidiakon namestnik oglejskega patriarha za območje, ki je obsegalo Spodnje Štajersko do Drave, dobil leta 1761, ko je to dostojanstvo prešlo v Celje iz Šmartnega pri Slovenj Gradcu.² Zbirka muzikalij, ki je nastala na koru te cerkve, je bila v muzikološki literaturi doslej neznana. V razvidu je, odkar jo je uredil in popisal Muzikološki inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki popis v slovenskih arhivih ohranjenega glasbenega gradiva šteje med svoje temeljne delovne naloge.³

¹ Gl. J. Höfler, Glasbena umetnost pozne renesanse in baroka na Slovenskem, 1978, str. 50, 136, 138, 142; D. Cvetko, Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem I, 1958, str. 208.

² Gl. J. Richter, Savinjski arhidiakon in njegov konec, ČZN 1966, str. 104–112; J. Orožen, Zgodovina Celja in okolice I, 1971, str. 633.

³ Ob tej priložnosti bodi tudi javno izrečena zahvala celjskemu opatu, prelatu Frideriku Kolšku, za razumevanje in pomoč, ki ju je izkazal s tem, da je dovolil inštitutu glasbeno zbirko začasno prepeljati v Ljubljano.

Kdaj je glasbena zbirka celjske opatijske cerkve začela nastajati, ni mogoče reči, v grobem zajema čas druge polovice osemnajstega in prve polovice devetnajstega stoletja. Preživela je torej veliki požar, ki je opustošil Celje na veliki četrtek 5. aprila leta 1798 in med številnimi mestnimi zgradbami uničil tudi župnišče, kaplanijo in mežnarijo, cerkev pa poškodoval. Vendar zbirka ni prispela do nas povsem neokrnjena. Nekatere skladbe je nagrizel zob časa, izgubili so se jim posamezni glasovi ali jim manjkajo naslovne strani, da bo težko dognati njihove avtorje, in po ureditvi gradiva je ostalo dva zavoja neidentificiranih fragmentov („membra disiecta“). Kljub temu je zbirka dokaj velika, ena obsežnejših na našem ozemlju, saj šteje 189 bibliografskih enot. Od tega je 170 rokopisov in 19 tiskov.

1 Pečat jezuitskega kolegija v Gorici

Očitno je, da je zbirka nastala iz več virov. Eden od njih, opazen že na prvi pogled, je jezuitski kolegij v Gorici. S pečatom tega kolegija je zaznamovana približno petina muzikalij, večidel rokopisi. Ni znano, kdaj, kako in po čigavi zaslugi je prispel ta del zbirke s Primorskega na Štajersko, a ker so v njem tudi kompozicije, ki so nastale šele po ukinitvi jezuitskega reda in torej niso mogle biti prepisane v kolegiju goriških jezuitov, na primer skladbe Gioacchina Rossinija ter nekatere Haydnove in Mozartove, se vsiljuje zaključek, da je hkrati z muzikalijami prišlo iz Gorice tudi nekaj notnega papirja, ki je bil nato uporabljen v Celju. Samo zvezo med Gorico in Celjem, prvi trenutek sicer presenetljivo, je mogoče pojasniti s tem, da sta bili mesti v drugi polovici 18. stoletja cerkvenopravno povezani. Ko je bil leta 1751 z bulo papeža Benedikta XIV odpravljen oglejski patriarhat kot času ne več ustrezna cerkvenopravna enota, leto pozneje pa ustanovljeni nadškofiji v Vidmu in Gorici, je videmski nadškofiji pripadel beneški del nekdanjega oglejskega patriarhata, goriški pa njegov avstrijski del, z njim tudi savinjski arhidiakonot in Celje. Pod jurisdikcijo lavantinskega škofa je Celje prišlo ob novi ureditvi škofijskih meja v letih 1786/88. Cesar Jožef II je leta 1785 celo nameraval prenesti v Celje lavantinski škofijski sedež iz Št. Andraža v Labotski dolini na Koroškem, vendar zaradi nasprotovanja takratnega ordinarija do tega ni prišlo.⁴ Glede na vse to se zdi verjetno, da je celjska opatijska cerkev dobila goriški del svojega glasbenega arhiva med letom 1773, ko je bil razpuščen jezuitski red, in leti 1786/88, ko je cerkvenopravna zveza med Gorico in Celjem prenehala.

Drugi del zbirke, nakazan z zaznamkom „Gesellschaft“ na naslovnih straneh nekaterih muzikalij in dokumentiran z zapisom kronista, je celjska Godbena družba.

⁴ Gl. J. Richter, Op. cit.

Ljubiteljsko društveno muziciranje v 19. stoletju je zanimiv in pomemben drobec v mozaiku glasbene preteklosti Celja. V tem razdobju so se v mestu zvrstile s presledki nekaj desetletij kar tri glasbene družbe, kar po eni strani govori o vztrajnih prizadevanjih celjskih glasbenikov in ljubiteljev glasbene umetnosti, po drugi strani pa tudi o ne najbolj ugodnem razmerju med njihovimi hotenji in možnostmi, da bi jih uresničili.

Prva celjska Godbena družba je nastala leta 1801, potemtaka razmeroma zgodaj — sedem let za ljubljansko Filharmonično družbo, s katero je po obsegu, delu in kakovostni ravni gotovo ni mogoče primerjati, in deset let pred celovško Philharmonische Gesellschaft, štirinajst pred graškimi in štirindvajset let pred mariborskim Musikvereinom. Njeni člani so bili večidel iz vrst celjskega uradništva, vodil pa jo je Mihael Neuner, pisar okrožnega urada, po rodu Bavarec, ki ga je življenje zaneslo v Celje in se je tu udomačil. Podrobnejših poročil o delu te družbe nimamo, vsekakor je bila na našem ozemlju eno prvih, za čas značilnih diletantskih meščanskih glasbenih združenj, verjetno skromna, kajti svoje delovanje je končala ali, kot pravi vir, „se je razpeljala“ že leta 1807.⁵

Ali je imelo delo prve celjske Godbene družbe kakšno zvezo tudi s korom opatijske cerkve, ni znano. Vsekakor pa je bila s cerkvenimi krogi močno povezana naslednja celjska Godbena družba, imenovana tudi „Lavantinsko glasbeno društvo“ (Lavanter Musikverein), ki jo je ob podpori opata Franca Ksaverja Schneiderja in pod pokroviteljstvom lavantinskega škofa Ignaza Zimmermanna leta 1836 ustanovil celjski šolnik Simon Rudmaš. Rudmaš, koroški rojak iz Šentvida v Podjurski dolini, je bil ravnatelj in katehet celjske Glavne šole, po odhodu iz Celja najprej šolski ravnatelj v Trstu, nato pa šolski svetovalec v Celovcu. Namen družbe, ki jo je ustanovil, je bil, kot piše Ignacij Orožen v svoji kroniki, „mladino v muziki, zlast pa šolske pripravnike v orgljanju prav dobro podučiti.“⁶ Vendar vzgoja glasbenikov za potrebe cerkvenih korov na Štajerskem ni bila edina naloga družbe, poleg liturgične je gojila tudi posvetno glasbo in v svojem okviru imela z gojenci šole in ljubitelji sestavljen orkester, s katerim je njegov vodja Joseph Leitermeyer, „Orchester Director und Musik Lehrer bey Lavanter Musikverein“, izvajal celo večja glasbena dela, med drugim Haydnova.⁷ Ta družba je delovala deset let. Matija Vodušek, Rudmašev naslednik na mestu ravnatelja Glavne šole in poznejši celjski opat, navaja med razlogi njenega prenehanja neustreznost statutarnih določil, po katerih je družba morala s istimi izvajalci — učenci pripravnice — izvajati cerkveno in mestno glasbo, pomanjkanje sposobne glasbene osebnosti, ki bi usmerjala njeno delo, gmotne težave in — nekoliko presenetljivo — tudi pomanjkanje smisla za glasbo pri celjskem prebivalstvu.⁸ Družbin odbor je sklep o njenem koncu sprejel 18. decembra 1846. Ostanek njene imovine je dal hraniti za morebitne boljše čase, instrumente in muzikalije pa je izročil farni cerkvi in ji dovolil njihovo uporabo.⁹

⁵ Ignacij Orožen poroča v svoji rokopisni Celski kroniki (1852) na str. 124 o tej družbi takole: „1801 se je v Celju med vradniki ino drugimi mestlani godbena družba ustanovila. Vodija ove družbe je bil kroziski vradnik Mihael Neuner, bavarec, ki je s Kondeerjem iz Nemškega prišel.“ Na str. 129 pa: „1807 se je razpeljala godbena družba, ki so jo bili 1801 ustanovili.“ Rokopis kronike je v celjski opatijski knjižnici.

⁶ Ign. Orožen, Op. cit., str. 145.

⁷ Prim. D. Cvetko, Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem II, 1959, str. 227, 228.

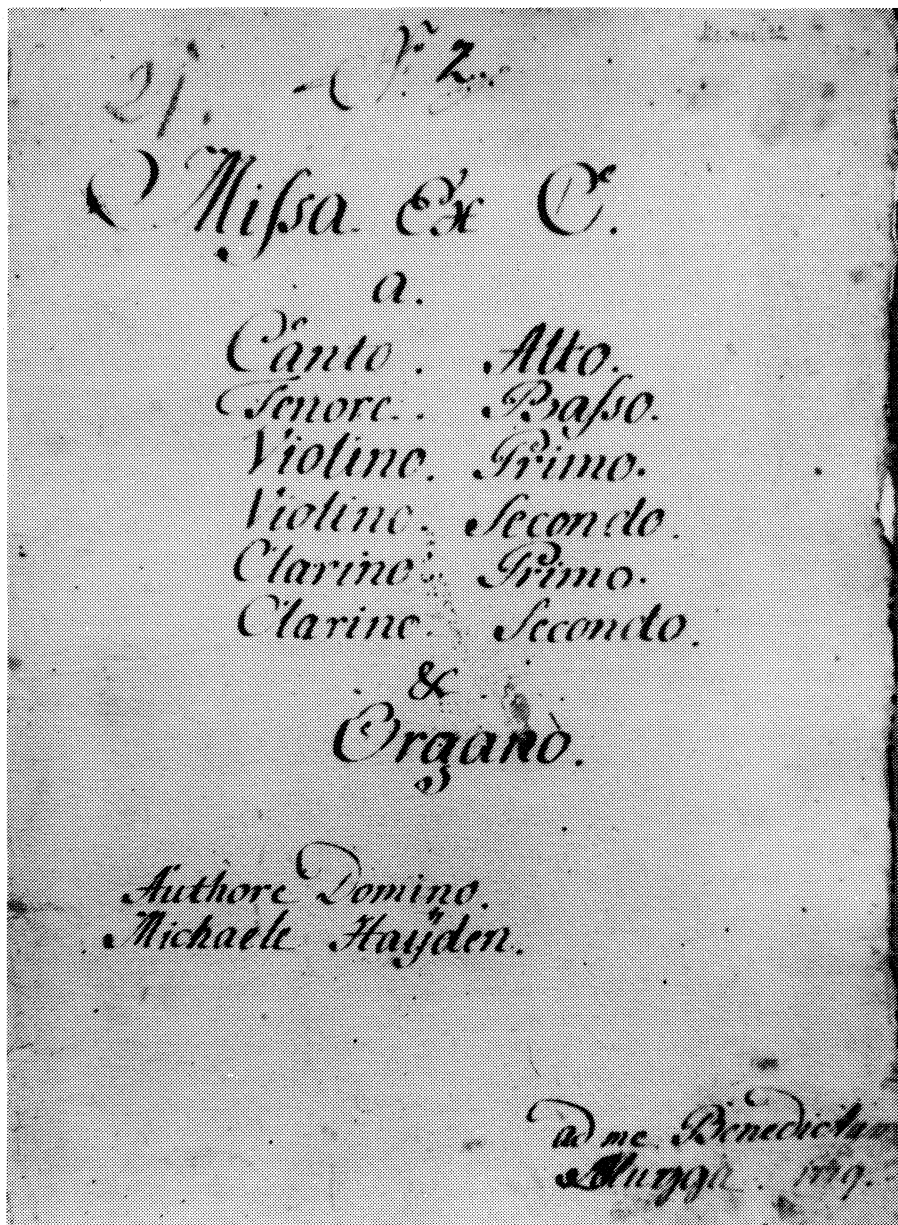
⁸ Gl. J. Orožen, Op. cit., str. 651, 652; I. Zajc-Cizelj, K zgodovini glasbe v Celju, Celjski zbornik 1987, str. 305, 206.

⁹ O tem Ign. Orožen v rokopisni Celski kroniki na str. 152: „18. decembra 1846 je bila Celjska godbena družba končana po razsodbi družbenega odbora. Premoženje te družbe — 100 gold. srebra — so shranili za druge čase, njene instrumente ino muzikalije so pa za cerkveno rabo pustili.“

S prenehanjem te družbe ljubiteljsko skupinsko muziciranje v Celju ni zamrlo, a bilo je le priložnostno in je zdrsnilo na nižjo programsko in najbrž tudi izvajalsko raven. Misel o glasbeni družbi pa je spet oživila čez dobra tri desetletja in sicer leta 1879, ko je bilo na pobudo zdravnika Roberta Prossinagga ustanovljeno v Celju novo glasbeno društvo. Hotelo je obogatiti življenje mesta s kakovostno glasbo in je v ta namen usta-

2 Ms. mus. 66, naslovna stran, spodaj desno zaznamek Gesellschaft; Sebastiano Nasolini (tu naveden kot Vencellao), je bil zelo uspešen operni skladatelj, v letih 1787–1790 je deloval v Trstu

3 Ms. mus. 32, naslovna stran; eden številnih prepisov Benedikta Sluge

novilo tudi svojo glasbeno šolo, ki je devet let pozneje postala samostojna mestna ustanova.¹⁰

O instrumentih, ki jih je druga od teh treh celjskih godbenih družb konec leta 1846 prepustila opatijski cerkvi, ne vemo danes ničesar. Muzikalije pa so se ohranile v njeni glasbeni zbirki. Po vsej verjetnosti je to gradivo, ki je na naslovnih straneh označeno z besedico „Gesellschaft“. Obsega dvajset bibliografskih enot, same odlomke iz oper, večinoma arije, in nekaj fragmentov iz oratorija Josepha Haydna Stvarjenje. Zelo verjetno pa je iz tega vira še nekaj drugih muzikalij, na katerih sicer ni zaznamka „Gesellschaft“, sodijo pa v posvetno glasbeno literaturo. Njihova prisotnost v cerkvenem glasbenem arhivu bi bila tako najboljše pojasnjena.¹¹

Ves preostali, najobsežnejši del zbirke je bil prepisan ali nabavljen neposredno za potrebe celjskega farnega kora. Rokopisi so delo raznih, včasih neznanih, dostikrat pa imenoma navedenih kopistov. Nekoliko presenetljivo je morda, da se med njimi niti enkrat ne pojavi Karel Köppel, dolgoletni, po besedah Ignacija Orožna „slavni organist farne cerkve ino častni gradjan celjskega mesta“, pač pa večkrat naletimo na ime njegovega naslednika Antona Zinauerja. Toda osrednja osebnost zbirke je Benedikt Sluga. Z njim je povezana približno polovica rokopisov, večidel je svoje ime zapisal na njihovih naslovnih straneh („Schluga“, „Ad me Benedictum Schluga“), pri nekaterih pa je domala z gotovostjo mogoče njegovo roko domnevati. Sluga je bil doma iz Žabnic na Koroškem in po poklicu učitelj, v Celju je poučeval vsaj že od leta 1777 in bil od 1810 do 1820, ko je odšel v pokoj, kot edini laik, ki mu je bila zaupana ta dolžnost, tudi ravnatelj Glavne šole. Umril je leta 1834, devetinosemdesetleten. Zdi se, da je bil zaveden Slovenec, kajti upal si je nasloviti na vlado poslanico z opozorilom, da je poučevanje slovenskih otrok samo v nemškem jeziku pedagoško nesmotrno.¹² Benedikt Sluga je bil najbrž regens chori celjske opatijske cerkve.¹³ S tem bi bil pojasnjen levji delež, ki ga ima pri nastanku njene glasbene zbirke, a o tem, da je bil z glasbo resnično močno povezan, govori tudi podatek, da je 22. decembra 1798 kupil na dražbi stare farne orgle.¹⁴

Katere muzikalije so v stari glasbeni zbirki opatijske cerkve sv. Danijela v Celju, je razvidno iz njihovega seznama na koncu tega članka. Tiski, po številu bibliografskih enot v primerjavi z rokopisi dosti skromen del zbirke, ne pa tudi po obsegu, čeprav niso ohranjeni v celoti, so klasična dela cerkvenega glasbenega repertoarja — mašne skladbe, litanije, antifone, ofertoriji — in to v obliki glasovnih zvezkov, ki so zvečine izdelek augsburške oficine Lotter. Ta založniška hiša, do tridesetih let 19. stoletja ena vodilnih na Nemškem, je bila po verskem nazoru sicer protestantska, vendar je tiskala predvsem dela katoliških skladateljev in z njimi na veliko oskrbovala cerkvene kore v južni Nemčiji, Avstriji in Švici. Med avtorji, ki so s temi izdajami zastopani v celjski zbirki, so zlasti redovni skladatelji iz južnonemških samostanov, katerih dela so bila jedro izdajateljske dejavnosti firme Lotter.¹⁵ Podobne ali celo iste izdaje imajo tudi nekateri drugi glasbeni arhivi pri nas.

Rokopisi v zbirki so prepisi vokalnih in instrumentalnih glasov. Med njimi so močno zastopane maše, ki jih je več kot petdeset, od drugih splošno uporabljanih skladb

¹⁰ Gl. J. Orožen, Op. cit. II, 1974, str. 530; I. Zajc-Cizelj, Prva glasbena šola v Celju, Celjski zbornik 1986, str. 251—254.

¹¹ Nekaj rokopisov zbirke ima pečat jezuitskega kolegija v Gorici in zaznamek „Gesellschaft“ hkrati, kar govori v prid domnevi, da je bil notni papir iz Gorice uporabljen v Celju.

¹² Gl. J. Orožen, Op. cit. I, str. 637.

¹³ Tako J. Orožen, lb., vendar brez navedbe vira.

¹⁴ Ign. Orožen, Op. cit., str. 347.

¹⁵ Prim. Die Musik in Geschichte und Gegenwart, 8, 1225.

cerkvenega repertoarja popolnoma manjkajo litanije. Svojski pečat zbirki dajejo odlomki iz oper, večinoma iz uspešnic na prelomu 18. in 19. stoletja. Za izvedbo v cerkvi so jim seveda spreminjali izvirna besedila, tako so na celjskem farnem koru — nekoliko presenetljivo — peli med drugim tudi arijo Don Juana „Finch' han dal vino calda la teta“ iz istoimenske Mozartove opere in to na besede „O Deus, ego amo te...“, arijo Leporella „Madamina, il catalogo è questo“ iz prvega dejanja iste opere na besede „O quam suavis est spiritus...“ ali pa duet „O, du mein Einziger, den ich erwählte“ iz opere Sargino Ferdinanda Paëra na besede „Salve mundi, Domina, coeli Regina...“.

Izbira avtorjev je pretežno šla za priznanimi skladateljskimi imeni srednjevropskega prostora, so pa med njimi tudi taka, ki jih leksika ne pozna. Od skladateljev, ki so ustvarjali na slovenskih tleh ali bili z njimi kakorkoli povezani, so v celjski zbirki z doslej neznanimi deli zastopani Venceslav Wratny, o katerem še vedno ne vemo dosti, čigar opus pa je že tako narasel, da prej ali slej zasluži posebno obravnavo, organist ljubljanske katedrale Anton Höller, ki je kot skladatelj zapustil v Celju celo močnejšo sled kot na lastnem koru, ter Pellegrino del Fiume iz Bologne, član tamkajšnje Accademia Filarmonica, ki je bil ob prenovi ljubljanske stolne kapele konec 18. stoletja predviden za njenega kapelnika. Novo skladateljsko ime je Ignac Senčar (Sentscher), a sodeč po njegovem *Tantum ergo* gre za malo pomembnega, kvečjemu le lokalno zanimivega avtorja. Na zveze s sosednjo Hrvaško morda kažejo kompozicije varaždinskega mojstra Leopolda Ebnerja, med katerimi bi kakšna, zdi se, utegnila biti celo unikat.

Če so v celjski opatijski cerkvi skladbe, ki jih vsebuje njena glasbena zbirka, tudi izvajali, in vsaj v glavnem je to pač verjetno, potem je vodstvu njenega kora treba priznati precejšnje ambicije. Vprašanje je seveda, na kakšni kakovostni ravni so bile uresničene. Stilno je zbirka uglasena s časom, v katerem je nastala. V njej je mogoče zaznati nekaj slabotnih odmevov baroka in nekaj glasov romantike, pretežno pa jo obvladuje klasicizem raznih razvojnih stopenj. Po tej slogovni usmerjenosti in v dokajšnji meri tudi v izboru skladateljskih imen je zbirka podobna nekaterim drugim na slovenskem ozemlju, v soglasju je tudi s sočasno celjsko arhitekturo, v kateri je klasicistični slog ob pozidavi s požarom skoraj popolnoma uničenega mesta prišel močno do izraza.¹⁶ Posebnost zbirke je poudarjen naslon na opero. Cerkveni glasbi kot taki to ni bilo v korist, a da se v precejšnji meri pojasniti s povezanostjo farnega kora s celjsko Godbeno družbo in je gotovo ustrezalo tudi okusu mestnih vernikov. Vsekakor pa je glasbena zbirka opatijske cerkve sv. Danijela v Celju odkritje, vredno pozornosti. Razkrila je zanimiv kos glasbene preteklosti tega mesta in razširila naše poznavanje glasbenega življenja na slovenskih tleh v drugi polovici osemnajstega in prvi devetnajstega stoletja.

¹⁶ Prim. J. Orožen, *Op. cit.* I, str. 656, 657.

Seznam muzikalij opatijske cerkve v Celju¹⁷

A) Tiski

ANONYMA

- C Missa I ex C, 12 zv.
C Missa II ex C, 1 zv.
Missa ex B, 3 zv.
Marianischer Orpheus, 3 zv.
- DITTERSDORF, Carl Ditters von (1739–1799)
XII ariæ seu offertoria selectissima (1795), 13 zv.
- DREYER, Johann Melchior (1747–1824)
VIII Rural- oder Landmessen op. 8 (1793), 1 zv.
VI misæ breves op. 11 (1796), 16 zv.
- GEISLER, P. Benedictus
Concentus Marianus seu sex lytaniae lauretanae op. 6 (1746), 2 zv.
- HIRSCHBERGER, P. Albericus
Philomela cisterciensis ex valle bernardina (1755), 1 zv.
- KÖNIGSPERGER, P. Marianus (1708–1769)
Missæ VI, 1 zv.¹⁸
VI Lytaniae rurales et IV ariæ, 1 zv.¹⁹
Sacrificium matutinum VI missis solemnibus op. 21 (1760), 1 zv.
Vesperæ, IV. antiphonæ, 4 zv.
- LASSER, Johann Baptist (1751–1806)
C Sex missæ op. 2 (1801), 3 zv.
- RATHGEBER, P. Valentinus (1682–1750)
Harmonia mariano-musica op. 5 (1727), 4 zv.
Hortus noviter exstructus germinans flores novos op. 20 (1739), 1 zv.
Missale tum rurale tum civile exhibens missas duodecim op. 12 (1733), 2 zv.
- WILLKOMM, P. Eugenius
Philomela sacra op. 1 (1730), 1 zv.
- WOZET, Johann Nepomuk
C 3 missæ breves, 4 zv.

B) Rokopisi

Ms. mus.

- 1 ASSMAYER, Ignaz (1790–1862)
Graduale op. 52
- 2 AUMANN, Franz Josef (1728–1797)
Missa ex C

¹⁷ Muzikalije z znakom C imajo pečat jezuitskega kolegija v Gorici, z znakom G pa zaznamek „Gesellschaft“. Podrobnejši podatki v kartoteki Muzikološkega inštituta ZRC SAZU.

¹⁸ Verjetno *Sacrae ruris deliciae seu VI missæ rurales* op. 6 (1744) ali pa *VI missæ solemnnes quarum ultima de requiem* (1764). Gl. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, 10, str. 177.

¹⁹ Verjetno *Alauda Mariana VI lytaniae rurales et IV arias lætis modulis* op. 19. Gl. *Grove*, ib.

		BADER, ...
3	G	Aria „Più del onde“
		BAUER, Alois
4 a		2 Tantum ergo
4 b		Missa ex G
		BEETHOVEN, Ludwig van (1770–1827)
5		Canon aus der Oper Fidelio
		CHERUBINI, Luigi (1760–1842)
6		Aria „Lauda Sion, lauda ducem“
7		Aria de Resurrectione Domini
8		Duetto „Ostende nobis“
9 a	C	Terzetto „Adoramus te“
9 b	C	Terzetto „De pacem“
9 c	C	Terzetto „Lauda Sion Salvatorem“
10		Stabat Mater
		CIMAROSA, Domenico (1749–1801)
11		Aria „Cara voce del mio ben“
12	C	Offertorium „Ostende nobis“
		DEL FIUME, Pellegrino
13 a		Kyrie
13 b		Credo
13 c		Sanctus
		DIABELLI, Anton (1781–1858)
14		Messe in Es
15		Missa ex Dis
16		Offertorium „Domine exaudi“
17		Psalmi vespertini
		DITTERSDORF, Carl Ditters von (1739–1799)
18		Aria pro sollemnitate „Ad laudes properate“
		EBNER, Leopold (1769–1830)
19	C	Aria „Ostende nobis“
20 a		Missa in B
20 b		Missa in B
20 c		Tantum ergo in B
		EISENBÖCK, ...
21 a		Graduale „O Deus“
		EYBLER, Joseph (1765–1846)
21 b		Offertorium „Domine, Domine“
		FUSS, Johann Evangelist (Fusz János, 1777–1819)
22 a		Canon pastorale
22 b		Duetto „Es wollte Gott uns gnädig sein“
		FÜHRER, Robert (1807–1861)
23		Missa ex D
		GAZZANIGA, Giuseppe (1743–1818)
24		Aria „Se l'accende un altro ardore“
		GIULIANI, Mauro (1781–1829)
25		Duetto „Nimm an, o Herr“
		GROLL, P. Evermodus (1756–1809)
26		Missa solennis
		HAYDN, Joseph (1732–1809)
27	C	Missa No. V ²⁰

²⁰ Missa Cellensis (1766) v prepisu okrajšane verzije, ki je kot Missa No. V izšla 1807 pri Breitkopf & Härtel. Gl. A. Hoboken, Joseph Haydn, Thematisch-bibliographisches Werkverzeichnis, II, str. 78, 79.

28	C	Missa solemnis in B ²¹
29		Requiem in Es ²²
30/1		Regina coeli ²³
30/2	C G	Arie „Rollend in schäumenden Wellen“
30/3		Aria de festo „Sicut Deus“
30/4	C G	Aria „Laudate Dominum“
30/5	C	Aria „Mit Würd' und Hoheit angetan“
30/6		Offertorium de festo „Te Christe“
30/7	G	Duetto e Coro „Von deiner Güt', o Herr und Gott“
30/8	G	Duetto „Sacris solemniis juncta sint gaudia“
30/9		Part fagota I za 1. del oratorija „Stvarjenje“
31		Stella coeli
		HAYDN, Michael (1737–1806)
32		Missa ex C
33		Missa Pastorella ex C
34		Tantum ergo in F
		HEIMERICH, Martin (?–1813)
35		Aria „O amor“
36		Missa in D
37 a	C	Missa solemnis in Es (glasovi)
37 b		Missa solemnis in Es (partitura)
38		Missa in F
		HENNEBERG, Johann Baptist (1768–1822)
39	C G	Quartetto con Coro „Liebe du Göttin des Herzen“
		HÖLLER, Anton (ok. 1760–1826)
40		Missa dominicalis in D
41 a		Offertorium „Dominus, Dominus memor fuit“ in G
41 b		Offertorium „Creator alme siderum“ in A
42		4 Cantate pro festo Corporis Christi
		HOFER, P. Placidus (ok. 1725–1768)
43		Missa ex Dis
		HOFFMEISTER, Franz Anton (1754–1812)
44	G	Aria „Doch die Liebe lässt sich nicht erzwingen“ aus der Oper Telemach
		KAUER, Ferdinand (1751–1831)
45	C G	Canon „Im Finstern schleicht“ aus der Oper Die Löwenritter
		KEMPTER, Karl (1899–1879)
46		Missa ex D op. 9
		KOGLER, Erhard (1745–1801)
47	C	Duetto pastorell „Hirten eilet zu den Krippen“
		LASSER, Johann Baptist (1751–1805)
48		Missa solemnis ex G op. 1
49		Missa solemnis in G
		LAUCHER, Joseph Anton
50		Requiem occasione exequiarum felicissimae memoriae Leopoldi II Romanorum Imperatoris
		LEITMEYER, Michael
51		Tantum ergo in Es
		MARTINI, Vicenzo (Martin y Soler Vincente, 1754–1806)
52 a	G	Aria „Nun wird des Glückes Fahn“

²¹ Schöpfungsmesse (1801).

²² Prvi od skladateljevih 13 rekviemov v tej tonaliteti. Gl. A. Hoboken, Op. cit., str. 129.

²³ Ms. mus. 30/1–30/9 so odlomki iz oratorija Stvarjenje.

52 b		Aria „Pange lingua“
53	G	Duetto „Ich hörte einen Gukuk schrein“
54		Duetto et Aria „Hier schenk' ich dir die Rose“ aus der Insel der Liebe
55	C	Quintetto „Wahre Freundschaft ist nur Liebe“
56		MAYR, Simon (1763–1845) Recitativo ed Aria con Coro
57 a	G	MOZART, Wolfgang Amadeus (1756–1891) La Clemenza di Tito, Aria „Parto, parto“
57 b		Aria de festo „Terra tremuit“
57 c	G	Aria „Deh se piacer mi vuoi“ ²⁴
58 a	C	Aria „Finch's han dal vino calda la testa“ aus der Opera Don Juan
58 b	G	Aria buffa „Madamina, il catalogo questo“ dall Opera Il Donne Giovanni
59		Duetto de festo „Laudem Domini“
60		Offertorium „Ave verum corpus“
61 a	C	Terzetto „Aurora coelum“
61 b		Duetto „Ostende nobis“ ²⁵
62		Tantum ergo in C
63		MÜLLER, ... Aria „Ruhig floissen meine Stunden“ aus der Oper Die Zigeuner
64 a		De nativitate Domini Arietta „Laetentur coeli“
64 b		Arietta de Nativitate Domini „Verbum caro factum“
64 c		Offertorium de Nativitate Domini „Christus natus est“
65		ANONYMUS Missa ex D
66	G	NASOLINI, Sebastiano (1768–1816) Aria „Piano entrar nel sangue“
67		NOVOTNEK, ... Missa in F
68		NOVOTNY, Franz Nikolaus (1743–1773) Missa ex C
69		PAËR, Ferdinando (1771–1839) Dell' Opera Achille Aria „Bald schmacht ich“
70		Aria nell' Opera La virtu al cemento „Voi pur foste“
71		Aria „Höre meine bange Klagen“
72	G	Aria „Wer seines Lebens satt“ aus der Oper Die Weiberkur
73 a		Dell' Opera Sargino Duetto „Dolce dell' anima“
73 b		Duetto de Beata „Salve mundi Domina“
74	G	Duetto Degl' ochi quest' il mio nome“
75		PARZIZEK, Alex Vincenz (1748–po 1815) Missa ex C
76	C	Regina coeli
77		POKORNÝ, ... Missa pro diebus dominicis

²⁴ Ms. mus. 57 a, b in c so arije Sesta iz 1. in 2. dejanja opere La Clemenza di Tito. Ms. mus. 57 a in b sta identična.

²⁵ Ms. mus. 61 a in b sta identična s tercetom Mandina amabile, K. 480, ki ga je Mozart komponiral za Damma giocoso Francesca Bianchija La villanella rapita (1785); L. von Köchel, Chronologisch-thematisches Verzeichnis sämtlicher Tonwerke W.A. Mozarts, 1958, str. 602.

		PORTOGALLO, Marcos Antonio (1762–1830)
78	G	Aria „Saria pur la bella cosa“
		REITER, Joseph
79		Missa ex C
		RÖDER, Georg Valentin (1780–1848)
80		Aria „Heilige Mutter“
		ROSSINI, Gioacchino (1792–1868)
81		Aria „Meiner Traumen goldnen Freuden“
82 a	C	Offertorium de festo „Exultemus et laetemur“
82 b	C	Offertorium de festo „Salvum fac populum tuum“
82 c		Offertorium de festo „Deo Patri“
83 a		Regina coeli in D
83 b		Regina coeli in F
84	C	Tantum ergo in D
		SALIERI, Antonio (1750–1825)
85		Aria „Nacqui all’ aura“
		SCHIEDERMAYR, Johann Baptist (1779–1840)
86 a		Missa in D
86 b		Messe in D
87		Pastoral Messe in A
88/1		Aria in D
88/2		Offertorium „Haec est dies“
88/3		Offertorium „Domine exaudi“
88/4	C	Missa ex F
		ANONYMUS
89		Missa ex D
		SCHUSTER, Joseph (1748–1812)
90	C	Aria „Te Christe rex piissime“
		SCOLARI, Giuseppe (ok. 1720–po 1774)
91		Aria „Lilium puritatis“
		SÜSSMAYR, Franz (1766–1803)
92/1	G	Arie in B „O zittre nicht“
92/2	G	Aria aus der Opera Der Spiegel von Arkadien
		TRENTO, Vittorio (1761–1833)
93	G	Recitativo et aria „Con tutta indifferenza“
		VANHAL, Johann Baptist (1739–1813)
94		Missa dominicalis in C
95		Missa solemnis ex C
96		Missa solemnis in D
97		Missa in G
98/1		Offertorium „O Maria, virgo pia“ in C
98/2		Offertorium „O Maria, virgo pia“ in C
		VOGEL, P. Cajetan (ok. 1750–1794)
99		Missa ex C
		WEIGL, Joseph (1766–1846)
100		Die beyden Füchse, Polonoise
		WINTER, Peter (1754–1825)
101	C	Aria concertante „Das Reich der Einigkeit“
102/1		Aria de festo „Haec dies“
102/2		Duetto de festo „Haec est dies“
102/3	C	Terzetto „Perch’ ella chiude in petto“
103/1	C	Terzetto aus Babilons Piramiden
103/2		Terzetto samt Chor aus Babilons Pyramiden
104		Offertorium de tempore „Ave Jesu, Rex virtutum“

		WRATNY, Venceslav (Signore Wrattni)
105 a	C	Missa in D
105 b	C	Missa in D ²⁶
106 a	C	Missa in G
106 b	C	Missa in G ²⁷
107	C	Missa in A
		ANONYMA
108		Missa ex C
109		Missa ex C
110		Missa ex C
111		Missa ex C
112		Missa ex D
113	C	Missa ex D
114		Missa ex D
115		Missa ex F
116		Missa ex G
117		Missa ex G
118		Missa ex B
119		Recitativ in arija „Mai senti“
120		Corus zum redlichen Landsman „Gott erhalte Franz den Kaiser“
121		Coro „Regina coeli“
122		„Jubilare, celebrate festum diem“
123		Offertorium „Eja chori jubilemus“
124		Duetto „Quis sicut Deus“
		SENČAR, Ignac (lg. Sentscher)
125	C	Tantum ergo in F
		ANONYMA
126		Missa ex D
127		Missa ex C
128		Graduale ex B
		TOMANICH, ...
129		Tantum ergo in F

²⁶ Identična z Ms. mus. 105 a.

²⁷ Identična z Ms. mus. 106 a.

SUMMARY

The subject of the article is the old music collection kept in the Abbot Church of St. Daniel's, Celje (Slovenia's third largest — and likewise prominent — town). The collection that has so far been unknown in scholarly reference works ranks among the fairly voluminous collections to be found in the territory of Slovenia: it consists of 189 bibliographical units, 170 of which are manuscripts and 19 prints covering mostly the time of the latter half of the 18th, and the first half of the 19th century. Its origins are diverse. A portion of the collection originates from the Jesuit College of Gorizia, some of the compositions were left to the church by the musical society active in Celje in 1801–1807 and 1836–1846, whereas the greatest part of the written/printed music has been copied or procured for the use of the church's choir. The collection's central figure as a copyist was the schoolmaster Benedikt Sluga, Carinthian by origin, who was active in Celje from at least 1777: nearly half the manuscripts have been written by his hand. In terms of style, the collection corresponds to the time when it originated. It manifests some vague reflections of Baroque and some foretokens of early Romanticism but, on the whole, is dominated by Classicism in its different stages with a number of distinguished composers of the time included. It is a characteristic of the collection that it leans on opera rather heavily, which, naturally, was no merit to church music but, nevertheless, seems to have been to the taste of the town churchgoers. At any rate, the collection reveals an interesting segment of the musical history of the town on the Savinja river, while at the same time enhancing the knowledge of the musical life in the territory of Slovenia in the period of Classicism.